

82. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2024

Prāts un miers. Filozofijas doktorantu sekcija

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
**VĒSTURES
UN FILOZOFIJAS
FAKULTĀTE**

Ceturtdien, 2024. gada 21. martā, plkst. 14.10
Aspazijas bulvārī 5, 503. auditorijā, Rīgā
Tiešsaistē MsTeams

Programma

14.10–14.20 Atklāšana

14.20–14.35 **Gita Leitlande** (*Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija*)
(*Vēstures un filozofijas fakultāte, Latvijas Universitāte*)

Prāts, emocijas un miers stoiķiem

Pētījuma tēma ir mācība par emocijām stoicisma filozofijā. Par to, kā stoiķi iesaka saskaņot prātu un emocijas, lai panāktu dvēseles mieru.

14.35–14.50 **Juris Šleiers** (*Vēstures un filozofijas fakultāte, Latvijas Universitāte*)

Eksistenciāls miers ne-prāta laikā: Albērs Kamī Imanuela Kanta mūžīgā miera fonā

Pētījumā tiks aplūkots eksistencialisma autora Albēra Kamī idejas par indivīda eksistenci absurdās un mūžam klusējošās pasaules priekšā Imanuela Kanta pamfleta “Mūžīgā miera” idejiskā ietvara fonā.

14.50–15.05 **Dāvis Kaspars Sproģis** (*Vēstures un filozofijas fakultāte, Latvijas Universitāte*)

Freids un psihoanalīze kritikas laikmetā

Pētījumā mērķis ir aplūkot psihoanalīzes saistību ar pašdomāšanu, apgaismības kontekstā. Tiks piedāvāts kontekstualizēt Zigmunda Freida formulu “Kur bija Tas, jātop Es” (Wo Es war, soll Ich werden) kantiskā Aufklärung gultnē, kas ļauj pievērsties psihoanalītiski izprastas pašdomāšanas iespējamības nosacījumiem. Tie šajā referātā aplūkoti caur pāmesuma jēdzienu, ko ieskicēs franču psihoanalītiķa Žaka Lakāna pāmesuma jēdziena pienesums, kā arī atklātās kultūrkritikas iespējas, pieminot Lūbļanas Lakāna skolas Kanta interpretāciju.

15.05–15.20 Diskusija

15.20–15.35 **Olga Senkāne** (*Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija*)

Līdzsvara meklējums kā reflektējošās spriestspējas pamats Kanta trešajā kritikā

Pētījumā mēģināts noskaidrot, kurā brīdī un kādēļ cilvēku sāk interesēt dabas vienība vai iekšējie mērķi un kādēļ to meklējums saistās ar [ne]patiku; kādēļ prāta spēja līdzās brīvības likumam Kants neatrod vietu skaistā formai, kas būtu pārliecinošs arguments estētiskās spriestspējas principam jeb būtu pats šis princips. Spriestspēja nevar savienot atsevišķo ar vispārīgo (kā produktīvā iztēle) kaut vai tāpēc, ka tās aktivizēšanās zona ir īpašais (cēloņi, jēdzieni) jeb sapratnes darbības lauks, kur šim atsevišķajam tiek piemēroti likumi – tieši tā ir spriestspējas starta līnija. Bet kas, kam un kādā sacensībā dod starta signālu skrējienam, kurš beidzas uz iekārotspējas robežas?

15.35–15.50 **Inga Gaugere** (*Vēstures un filozofijas fakultāte, Latvijas Universitāte*)

Ārente un spriestspējas intersubjektivitāte

Pētījuma mērķis ir noskaidrot, kāda ir bijusi Kanta “Spriestspējas kritikas” ietekme Ārentes politiskās spriestspējas teorētiskajā ietvarā. Spriestspēja ir ne tikai noslēpumainākā prāta spēja, bet arī vispolitiskākā no cilvēka garīgajām spējām, ko raksturo veselais saprāts (sensus communis) un reprezentatīvais domāšanas veids.

15.50–16.05 **Jurgis Klotiņš** (*Vēstures un filozofijas fakultāte, Latvijas Universitāte*)

Ilgstoša un pastāvīga miera uzdevums cilvēcei Žaka Maritēna politikas filosofijā

Mūsdienās, kad apdraudējumi mieru uzturošai starptautiskajai kārtībai Eiropā un pasaulē pastiprinās, filozofijai ir jārosina atgriezties pie miera. Miers sākas cilvēku prātos. Referāta nolūks ir parādīt, kā prātiem var palīdzēt Žaka Maritēna atziņas par ilgstoša un pastāvīga miera uzdevumu cilvēcei.

16.05–16.20 **Kitija Mirončuka** (*Filozofijas un socioloģijas institūts, Latvijas Universitāte*)

(*Vēstures un filozofijas fakultāte, Latvijas Universitāte*)

Miers un atbildība: diskusija par rasismu un vardarbību

Pētījuma mērķis ir noskaidrot, kā panākt mieru rasisma, vardarbības gadījumos, kas ietekmējuši piederības un identitātes jautājumus, piedāvājot atbildības ētikas iestrādnes, kas implicē nepieciešamu spēju kritiski domāt un saglabāt prāta līdzsvaru.

16.20–16.40 Noslēgums, diskusijas